

Scholingsgids 2026-2027 primair onderwijs

Kentalis Ambulante Dienstverlening Noordoost-Nederland

Voor wie is deze scholingsgids?

Deze scholingsgids is voor professionals in het onderwijs aan leerlingen met slechthorendheid (SH), doofheid (D) of met een taalontwikkelingsstoornis (TOS). Mogelijk in combinatie met autisme (ASS).

De scholingen zijn niet bedoeld voor ouders. Voor ouders worden jaarlijks kenniscafé 's georganiseerd in de regio. Deze zijn kosteloos. De ambulant begeleider kan de ouder hierover informeren.

Scholing is op verschillende manieren mogelijk

1. Digitaal via teams voor individuele deelname

Aanmelden via www.ambulantedienst.leren.kentalis.nl (website beschikbaar na zomervakantie 2026).
Kosteloos bij een ondersteuningsarrangement

2. Scholing live op je eigen locatie voor het hele team

Aanvragen kan via scholing-ADNoordoost@kentalis.nl.
Kosteloos bij een ondersteuningsarrangement.

3. E-learning

Inschrijven via www.ambulantedienst.leren.kentalis.nl (website beschikbaar na zomervakantie 2026).
Kosteloos bij een ondersteuningsarrangement.

4. Scholing van Kentalis via samenwerkingsverbanden en stichtingen

Voor samenwerkingsverbanden en stichtingen is het mogelijk om scholingen kosteloos aan te vragen.
Mail naar scholing-ADNoordoost@kentalis.nl; dan nemen wij zo spoedig mogelijk contact op: telefonisch of per e-mail.

Meer weten?

Mail naar scholing-ADNoordoost@kentalis.nl. Wij nemen zo spoedig mogelijk contact op: telefonisch of per e-mail.

Scholingen TOS

1. TOS voorlichting Een leerling met taalontwikkelingsstoornis (TOS) heeft moeite met taal. Taal omvat meer aspecten dan dat we op het eerste gezicht denken. Na deze scholing heb je meer inzicht in wat TOS kan betekenen voor een leerling en welke ondersteuning jij als leerkracht kunt bieden. <i>De scholing gaat door bij minimaal 8 deelnemers. Twee weken van tevoren sluit de inschrijving en krijg je hierover een mail van de trainer. Kosteloos bij een ondersteuningsarrangement.</i>	Online via Teams Tijd: 15.30-17.00 uur • Dinsdag 6 oktober 2026 of • Donderdag 19 november 2026 of • Dinsdag 26 januari 2027 of • Dinsdag 25 mei 2027 Aanmelden via: • www.ambulantedienst.leren.kentalis.nl of • door de ambulant begeleider op jouw school of • op aanvraag via scholing-ADNoordoost@kentalis.nl
2. TOS Beleving Wil je beleven hoe het is om niet goed uit je woorden te komen? Ervaren hoe het is om niet begrepen te worden? Het zelf ervaren van een taalontwikkelingsstoornis (TOS) geeft je veel meer inzicht dan wanneer je alleen maar in theorie uitleg krijgt. De beleving zorgt ervoor dat je meer begrip krijgt voor een leerling met TOS en inzicht in zijn onderwijsbehoefte.	Op aanvraag via: scholing-ADNoordoost@kentalis.nl Duur 2 uur
3. TOS & Woordenschat In recente taalmethoden is aandacht voor woordenschat, maar voor leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) is dit vaak niet genoeg om hun woordenschat echt te verdiepen en uit te breiden. In deze scholing leer je wat zij nodig hebben bij woordenschatverwerving en hoe je hen effectief ondersteunt. Naast woord- en woordenschatbewustzijn, rijke contexten en voldoende herhaling, richten we ons ook op expliciet aanbod. Je oefent met praktijkgerichte opdrachten waarin de theorie direct toepasbaar wordt. Na afloop is jouw eigen woordbewustzijn vergroot en beschik je over heldere inzichten en praktische handvatten om het woordenschatonderwijs voor leerlingen met TOS te versterken. <i>Bij deze scholing leer je een vaardigheid en heb je basiskennis van TOS nodig. Basiskennis krijg je door de TOS voorlichting te volgen.</i>	Op aanvraag via: scholing-ADNoordoost@kentalis.nl Duur 2 uur

4. TOS & Visualiseren In deze scholing leer je wat er wordt bedoeld met ‘visualiseren’. Je leert hoe jij beeld kunt inzetten en waarom dit noodzakelijk is voor jouw leerling met TOS. Je oefent de vaardigheid om beeld in te zetten bij een instructie en gesprek. Het inzetten van visuele middelen maakt dat de leerling met TOS taal beter kan verwerken en begrijpen. In deze scholing gebruiken we concrete voorbeelden en oefeningen uit zowel jouw dagelijkse praktijk als uit die van de leerling met TOS. <i>Bij deze scholing leer je een vaardigheid en heb je basiskennis van TOS nodig. Basiskennis krijg je door de TOS voorlichting te volgen.</i>	Op aanvraag via: scholing-ADNoordoost@kentalis.nl Duur 2 uur
5. TOS & Executieve Functies Taalontwikkeling en executieve functies beïnvloeden elkaar. Taal is immers een belangrijk denk- en regulatiemiddel en goede executieve functies zijn nodig om taal effectief te leren en te gebruiken. In deze scholing verdiepen we ons in de relatie tussen (innerlijke) taal en zelfsturing. Na afloop weet je welke executieve functies lastig zijn voor leerlingen met TOS en heb je handreikingen gekregen voor je handelen in de klas. <i>Bij deze scholing heb je basiskennis van TOS nodig. Basiskennis krijg je door de TOS voorlichting te volgen.</i>	Op aanvraag via: scholing-ADNoordoost@kentalis.nl Duur 2 uur
6. TOS & Meertaligheid Wat is het verschil tussen een taalachterstand en TOS? En wanneer moet je je zorgen maken over de taalontwikkeling van een meertalige leerling? In deze scholing krijg je kennis van de invloed van meertaligheid op de taalontwikkeling en de algehele ontwikkeling bij een leerling met TOS en hoe je hier rekening mee kunt houden in het onderwijs. Ook bespreken we praktische adviezen om meertaligheid een plek te geven in de klas en voor advisering van ouders. <i>Bij deze scholing heb je basiskennis van TOS nodig. Basiskennis krijg je door de TOS voorlichting te volgen.</i>	Op aanvraag via: scholing-ADNoordoost@kentalis.nl Duur 2 uur
7. TOS & Begrijpend lezen In deze scholing ervaar je zelf wat ervoor nodig is om tot tekstbegrip te komen. Je leert wat leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) van de leerkracht en het lesaanbod nodig hebben, om zich hierin te ontwikkelen. Je gaat aan de slag met praktische handvatten om in de praktijk in te zetten. Die ervaringen worden tijdens de tweede workshop besproken. Tot slot komt ook een schoolgerichte aanpak aan de orde. <i>Bij deze scholing heb je basiskennis van TOS nodig. Basiskennis krijg je door de TOS voorlichting te volgen.</i>	Op aanvraag via: scholing-ADNoordoost@kentalis.nl Duur 2 uur

8. TOS & Rekenen Wil je weten waarom rekenen voor leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) extra lastig kan zijn? Volg dan deze scholing. Na deze scholing ben je je meer bewust van de rol van taal in het rekenonderwijs. Ook weet je waarom een leerling met een TOS moeite kan ervaren met rekenen. Je krijgt meer inzicht in wat een leerling met een TOS nodig heeft en hoe je dat vertaalt naar de praktijk. <i>Bij deze scholing heb je basiskennis van TOS nodig. Basiskennis krijg je door de TOS voorlichting te volgen.</i>	Op aanvraag via: scholing-ADNoordoost@kentalis.nl Duur 2 uur
9. Herken TOS bij kleuters Wil jij weten wat de signalen van een taalontwikkelingsstoornis (TOS) zijn bij kleuters en hoe je in dat geval moet handelen? Dan is deze scholing voor jou! Na afloop: • herken je de signalen van (een vermoeden van) TOS • ben je alert op TOS-signalen en draag je bij aan een vroege signalering van (een vermoeden van) TOS bij je leerlingen • weet je wat je kunt doen wanneer je bij een leerling een vermoeden van TOS signaleert	Door de ambulante begeleider op jouw school. Of op aanvraag via: scholing-ADNoordoost@kentalis.nl Duur 2 uur
10. Autisme Beleving Circuit Het Autisme Beleving Circuit is voor iedereen die de gevolgen van autisme wil ervaren en leren kennen. Je beleeft hoe het brein van iemand met autisme kan werken. Je gaat zelf voelen, ruiken, proeven, horen en zien en beleeft wat er met je gebeurt als de wereld niet zo voorspelbaar is. Daarbij krijg je tips om in te zetten voor de leerling met autisme, waardoor je onder andere in je communicatie voorspelbaarheid biedt en je zo autismevriendelijk handelt. <i>Deze workshop kunnen wij bieden als onderdeel van een ondersteunings-arrangement bij een leerling die naast ASS ook doof/slechthorend is of een taalontwikkelingsstoornis heeft.</i>	Op aanvraag via: scholing-ADNoordoost@kentalis.nl Duur 2 uur

E-learning: Kleuterpakket TOS

www.ambulantedienst.leren.kentalis.nl

11. Kleuterpakket - module: in gesprek met kleuters met TOS In deze module komen strategieën aan bod die je kunnen helpen om in de klas in gesprek te gaan met kleuters met TOS. Je gaat ervaren welk effect het stellen van gesloten en open vragen kan hebben binnen gesprekken en welke taalvaardigheid er nodig is om vragen te kunnen beantwoorden. <i>Voor en na de module heb je contact met de ambulant begeleider op je school.</i>	Artikelnummer KPGV In gesprek met kleuters met TOS Zelfstudie 45-70 min.
12. Kleuterpakket - module: moeilijk verstaanbare kleuters met TOS In deze module krijg je handvatten die het communiceren met moeilijk verstaanbare kinderen vergemakkelijkt. Er worden voorbeelden gegeven van problemen die je tegenkomt bij moeilijk verstaanbare kinderen. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen problemen met een fonetische en een fonologische oorzaak. Je leest over de gevolgen voor het leren lezen en je ervaart zelf hoe moeilijk het is om een ingeslepen uitspraakpatroon om te buigen. Ook is er ruim aandacht voor tips in de omgang met kinderen die moeilijk verstaanbaar zijn. <i>Voor en na de module heb je contact met de ambulant begeleider op je school.</i>	Artikelnummer KPOV Moeilijk verstaanbare kleuters met TOS Zelfstudie 30 min.
13. Kleuterpakket – module: voorlezen aan kleuters met TOS In deze module wordt toegelicht waarom voorlezen zo belangrijk is voor kinderen met TOS. Er wordt besproken waarom er voor deze kinderen aanpassingen nodig zijn in het voorlezen. Je krijgt tips en adviezen over welke aanpassingen jij als leerkracht in het voorlezen kunt doen om kinderen met TOS optimaal te laten profiteren van het voorlezen. Daarbij is het voeren van gesprekken over hetgeen is voorgelezen een belangrijk onderdeel. <i>Voor en na de module heb je contact met de ambulant begeleider op je school.</i>	Artikelnummer KPVK Voorlezen aan kleuters met TOS Zelfstudie 45-70 min.
14. Kleuterpakket – module: beginnende geletterdheid bij kleuters met TOS In deze module wordt uitgelegd waar de problemen bij het voorbereidend lezen bij kinderen met TOS uit bestaan en welke aanpak helpend is. Daarbij wordt er ingezoomd op groep 2, omdat juist in die groep het analyseren en synthetiseren op gang zou moeten komen, om later in groep 3 gemakkelijk te kunnen leren lezen. <i>Voor en na de module heb je contact met de ambulant begeleider op je school.</i>	Artikelnummer KPBG Beginnende geletterdheid bij kleuters met TOS Zelfstudie 30 min.
15. Kleuterpakket – module: woordenschat bij kleuters met TOS In deze module krijg je praktische adviezen over het woordenschatonderwijs aan kinderen met TOS. Je leert meer over hoe je kunt communiceren met kinderen met een beperkte woordenschat. Er worden concrete tips gegeven die je kunt toepassen om kinderen met TOS (en andere kinderen met een beperkte woordenschat) succesvol nieuwe woorden aan te leren. <i>Voor en na de module heb je contact met de ambulant begeleider op je school.</i>	Artikelnummer KPWS Woordenschat bij kleuters met TOS Zelfstudie 30-45 min.

Scholingen doof/slechthorend (D/SH)

www.ambulantedienst.leren.kentalis.nl

16. Doof/Slechthorend/CI Voorlichting Voorlichting over doof/slechthorendheid en wat dat betekent voor de leerling en het onderwijs aan deze leerling.	Door de ambulant begeleider op jouw school. Of op aanvraag via: scholing-ADNoordoost@kentalis.nl
17. Gehoorverlies en hoorapparatuur bij dove/slechthorende kinderen - po Deze module is bedoeld voor iedereen die, beroepsmatig of in zijn privéleven, in aanraking komt met kinderen met hoorapparatuur. In de module lees je informatie over verschillende typen gehoorverlies, je beluistert fragmenten die de waarneming van dove/slechthorende mensen nabootsen. Je leert een audiogram begrijpen en krijgt praktische informatie over het bedienen en controleren van (solo-)apparatuur.	Vrij toegankelijk via: www.lerenbijkentalis.nl/gehoorverlies Geen aanmelding nodig. Zelfstudie: 60-90 minuten
18. Onderdompeling SH Wil je zelf ervaren hoe het is om slechthorend te zijn? Welke leerkrachtvaardigheden helpen de leerling om de stof te begrijpen? Tijdens deze actieve workshop ervaar je aan den lijve wat het met je doet als je slechthorend bent. Welke inspanning je moet leveren om de informatie te horen en te begrijpen. Ook krijg je adviezen over hoe je als leerkracht/docent je handelen goed afstemt op een slechthorende leerling.	Door de ambulant begeleider op jouw school. Of op aanvraag via: scholing-ADNoordoost@kentalis.nl Duur 2 uur

E-learning: basispakket doof/slechthorend

www.ambulantedienst.leren.kentalis.nl

19. Basisschoolpakket - Een dove of slechthorende leerling in je klas In deze e-learning leer je wat belangrijke aandachtspunten zijn voor het leren en ontwikkelen van doof-SH leerlingen. Je krijgt praktische handvatten die je als leerkracht kunt inzetten als je een doof-SH leerling in je klas hebt.	Artikelnummer bpdsh1 Basisschoolpakket - Een dove of slechthorende leerling in je klas - bpdsh1 Zelfstudie 1 uur
20. Basisschoolpakket - Toegankelijk onderwijs aan doof-SH leerlingen In deze e-learning leer je wat belangrijke aandachtspunten zijn voor toegankelijk onderwijs aan doof-SH leerlingen. Je krijgt praktische handvatten die je als leerkracht kunt inzetten om jouw onderwijs toegankelijker te maken.	Artikelnummer bpdsh2 Basisschoolpakket - Toegankelijk onderwijs aan DSH leerlingen - bpdsh2 Zelfstudie 1 uur
21. Basisschoolpakket - De ontwikkeling van jouw doof-SH leerling In deze e-learning leer je wat belangrijke aandachtspunten zijn voor de taalontwikkeling, didactische ontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling van jouw doof-SH leerling. Je krijgt praktische handvatten die je als leerkracht kunt inzetten om de ontwikkeling van jouw doof-SH leerling te stimuleren.	Artikelnummer bpdsh3 Basisschoolpakket - De ontwikkeling van jouw DSH leerling - bpdsh3 Zelfstudie 1.5 uur

Het aanbod uit deze gids is van Kentalis Ambulante Dienstverlening in regio Noordoost-Nederland:

- Ambulante Dienstverlening Noord po (Groningen/Friesland/Drenthe)
- Ambulante Dienstverlening Noord vo-mbo
- Ambulante Dienstverlening Enschede
- Ambulante Dienstverlening Zwolle

